4. Правильне формування мотивації тренером приводить до більш успішної адаптації спортсмена до умов тренування і є запорукою ефективності тренувального процесу.
5. З метою підвищення продуктивності тренування керівники всіх рівнів, у тому числі і тренер, повинні мати уявлення про можливі шляхи і форми мотивування спортсменів. Тренер залишається головною ланкою в цьому процесі, орієнтуючи мотивацію спортсмена на зростання результатів і нові досягнення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белов В.Г. Управление и общестенные отношения / В.Г. Белов. – М.: Мысль, 1985. – 173с.
2. Келлер В.С. Функция управления в системе підготовки спортсменов / В.С. Келлер // Теория и практика физической культуры, 1975. – №6 – с.57-58.
3. Кхол И. Эффективность управленческих решений / И. Кхол – М.: Прогресс, 1975. – 195с.
4. Рибковский А.Г. Функції мотивації в управлінні спортивним тренуванням / А.Г. Рибковский, В.І. Терещенко // Теорія і практика фізичного виховання. –2004. – №2. – с.206-210.
5. Anthrop J. Role conflict and the high school female athlete / J. Anthrop, M. Allison // Research Quarterly, 1983. – p.104-111.
6. Fielder F.E. The effectiveness of continqency model training: A review of the validation of Leader Match / F.E. Fielder, L. Mahaz // Personnal psychology, 1979. – V 32. – p. 131-142
7. Hoffman B. Leistungs – und Trainings-steuerung / B. Hoffman // Training – swissenschaft. – Berlin: Sportverlang, 1994. – p. 436-467.
8. Phares E.J. Locus of control in personality / E.J. Phares. Morristown, 1976. – 217p.

УДК: 796.332.015.052/.054: 796.015.85]. 071.2.

Дорошенко Е.Ю.
Запорізький державний медичний університет

МЕТОДИКА ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНИХ ДІЙ ФУТБОЛІСТІВ З УРАХУВАННЯМ ПОКАЗНИКІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ

В статті здійснено детальний аналіз методик ефективної реалізації техніко-тактичної майстерності в змагальному процесі футболістів з урахуванням показників спеціальної фізичної підготовленості. Показано, що використання комплексів основних і додаткових тренувальних занять у підвідних і змагальних мікроциклах є необхідною передумовою ефективної реалізації техніко-тактичної майстерності в змагальному процесі футболістів. Автором визначено, що в структурі семиденних підвідних і змагальних мікроциклів доцільно виокремлювати тренувальні заняття з переважною спрямованістю на вдосконалення техніко-тактичної підготовленості, перехідних режимів змагального процесу «захист – атака», «атака – захист» та інтегральної підготовленості. Показано, комплекси основних і додаткових тренувальних занять із взаємодоповнюючою спрямованістю є ефективними засобами вдосконалення змагальної діяльності футболістів. Очевидно, що це пов'язано з методиками комплексного використання показників підготовленості та можливостями реалізації спеціальної фізичної підготовленості в змагальному процесі футболістів.

Ключові слова: *методика, футбол, техніка, тактика, вдосконалення, підготовленість, заняття, спрямованість, мікроцикли.*

Дорошенко Е.Ю. Методика совершенствования технико-тактических действий футболистов с учетом показателей специальной физической подготовленности

В статье осуществлен детальный анализ методик эффективной реализации технико-тактического мастерства в соревновательном процессе футболистов с учетом показателей специальной физической подготовленности. Показано, что использование комплексов основных и дополнительных тренировочных занятий в подводящих и соревновательных микроцикла является необходимым условием эффективной реализации технико-тактического мастерства в соревновательном процессе футболистов. Автором определено, что в структуре семидневных подводящих и соревновательных микроциклов целесообразно выделять тренировочные занятия по преимущественной направленностью на совершенствование технико-тактической подготовленности, переходных режимов состязательного процесса «защита – атака», «атака – защита» и интегральной подготовленности. Показано, комплексы основных и дополнительных тренировочных занятий с взаимодополняющей направленности являются эффективными средствами совершенствования соревновательной деятельности футболистов. Очевидно, что это связано с методиками комплексного использования показателей подготовленности и возможностями реализации специальной физической подготовленности в соревновательном процессе футболистов.

Ключевые слова: *методика, футбол, техника, тактика, совершенствование, подготовленность, занятия, направленность, микроциклы.*

Doroshenko E. Methods of improving technical and tactical actions of players taking into account indicators of special physical readiness

The article presents a detailed analysis of effective implementation methods of technical and tactical skills in the competitive process of the players based on indicators of special physical readiness. It is shown that the use of complexes of basic

and advanced training sessions in the supply and microcycle competition is a prerequisite for effective implementation of the technical and tactical skills in the competitive process of the players. The authors determined that the seven-day structure of lead and competitive microcycle advisable to allocate training sessions on preferential aimed at improving the technical and tactical training, transients adversarial process "defense - attack", "attack - defense" and integrated training. It is shown a set of basic and additional training sessions with complementary directions are effective means of improving the competitive activity of players. Obviously, this is due to the complex procedures of using indicators of preparedness and the possibility of a special physical fitness of players in the competitive process.

Keywords: *methods, football, technique, tactics, improvement, fitness, classes, direction, microcycle.*

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень і публікацій. В структурі вдосконалення техніко-тактичної підготовленості кваліфікованих футболістів як провідного компонента змагальної діяльності виокремлюють ігрові (техніко-тактичні) дії, їх комбінаторні поєднання та відповідні їм параметри фізичної працездатності, що дозволяють реалізувати навички і вміння в навчально-тренувальній і змагальній практиці. Комплексний підхід до проблеми вдосконалення техніко-тактичної підготовленості на підставі обліку внутрішніх і зовнішніх параметрів фізичного навантаження в сучасній теорії та методиці спортивного тренування ще не сформований остаточно. У процесі створення методики вдосконалення техніко-тактичної підготовленості кваліфікованих футболістів залишається досить складним і дискусійним питання відповідності техніко-тактичних параметрів змагальної діяльності та фізичних навантажень кваліфікованих спортсменів. При розробці методики, спрямованої на вдосконалення техніко-тактичної підготовленості, заснованої на врахуванні показників спеціальної фізичної підготовленості використані ключові методичні положення загальної теорії спорту: принципи організації спортивної підготовки в змагальному періоді, зокрема, в підвідних і змагальних мікроциклах; раціональне поєднання навантажень різної величини з урахуванням спрямованості тренувального процесу; фазовість періоду відновлення після напруженої рухової діяльності в змагальному періоді; виборі високоспеціалізованих засобів і методів відновлення, а також, стимуляції працездатності [1,6,9]. Сукупність даних методичних положень дозволяє розглядати систему вдосконалення змагальної діяльності як основний системостворюючий чинник у розробці засобів і методів управління техніко-тактичною майстерністю кваліфікованих футболістів [8,10]. У теорії змагальної діяльності цей компонент підготовки розглядається в якості ключового елементу спортивної підготовки, що інтегрує в собі інші види спортивної підготовки [5]. Засновані на даних методичних підходах, засоби і методи вдосконалення техніко-тактичної підготовленості, в якості ключової завершальної ланки системи підготовки в командних спортивних іграх, показали свою ефективність у практиці [2]. На їх основах розроблені приватні методи управління техніко-тактичною підготовленістю та її вдосконалення в ігрових видах спорту [3,4,7].

Відмінною рисою представленої методики є розвиток її окремих компонентів у структурі вдосконалення техніко-тактичної підготовленості з урахуванням їх взаємозв'язку й оптимізації функціонування системи спортивної підготовки в цілому.

Для вдосконалення техніко-тактичної підготовленості кваліфікованих футболістів розроблена спеціальна програма, яка заснована на обліку системних принципів організації тренувального процесу, представлених у загальній теорії підготовки спортсменів. До приватних положень забезпечення ефективного застосування програми відносять зміст і цільові установки етапу безпосередньої підготовки до змагань, а також, методичні підходи, які спрямовані на вдосконалення компонентів спеціальної підготовленості в змагальному періоді.

Застосування програми, як частини методики, дозволить оптимізувати індивідуальні, групові та командні показники техніко-тактичної підготовленості кваліфікованих футболістів на основі врахування параметрів ігрових дій і чинників, що детермінують фізичну працездатність.

Мета дослідження – розробка та обґрунтування методики вдосконалення техніко-тактичної підготовленості кваліфікованих футболістів у підвідних і змагальних мікроциклах.

Виклад основного матеріалу досліджень. В якості основної частини методики, розроблено експериментальну програму, що складена з основних і додаткових занять, логічно об'єднаних в шість комплексів різної спрямованості – за техніко-тактичної підготовленістю та за характером фізичної працездатності кваліфікованих футболістів різного амплуа. Основні заняття включали розвиток техніко-тактичної підготовленості, що спрямована на вдосконалення основних компонентів гри. Додаткові заняття включали вправи, спрямовані на розвиток рухових якостей футболістів. Експериментальна програма використовувалася протягом безпосередньої підготовки до другого кола Прем'єр-Ліги України з футболу серед команд U-19 сезону 2014/2015 років. Порівняльний аналіз проведений на підставі аналізу спортивних результатів та ефективності техніко-тактичних дій у матчах першого (контрольна модель підготовки) і другого кола (експериментальна модель підготовки).

Проведення основних тренувальних занять рекомендовано в обсязі 10 годин протягом семиденного мікроциклу. Додаткові заняття – в першій половині дня в обсязі 6 годин. Метою поєднання комплексу основних і додаткових тренувальних занять було досягнення комплексного ефекту підвищення ефективності техніко-тактичних дій з урахуванням показників спеціальної фізичної підготовленості.

Комплекс 1 спрямований на вдосконалення атакувальних і захисних техніко-тактичних дій. Основні заняття, спрямовані на вдосконалення техніко-тактичних дій проходили при активізації функціонального забезпечення фізичної працездатності під впливом навантажень додаткових тренувальних занять.

Комплекс 2 спрямований на вдосконалення атакувальних і захисних техніко-тактичних дій. Основні заняття, спрямовані на вдосконалення техніко-тактичних дій проходили при наростаючому стомленні під впливом навантажень додаткових тренувальних занять.

Комплекс 3 спрямований на вдосконалення перехідних режимів змагального процесу: «захист – атака», «атака –

захист». Основні заняття, спрямовані на вдосконалення техніко-тактичних дій проходили при активізації функціонального забезпечення фізичної працездатності під впливом навантажень додаткових тренувальних занять.

Комплекс 4 спрямований на вдосконалення перехідних режимів змагального процесу: «захист – атака», «атака – захист». Основні заняття, спрямовані на вдосконалення техніко-тактичних дій проходили при стомленні під впливом навантажень додаткових тренувальних занять.

Комплекс 5 спрямований на вдосконалення інтегральної техніко-тактичної підготовленості. Основні заняття, спрямовані на вдосконалення техніко-тактичних дій проходили при активізації функціонального забезпечення фізичної працездатності під впливом навантажень додаткових тренувальних занять.

Комплекс 6 спрямований на вдосконалення інтегральної техніко-тактичної підготовленості. Основні заняття, спрямовані на вдосконалення техніко-тактичних дій проходили при стомленні під впливом навантажень додаткових тренувальних занять.

На рис. 1 представлений сумарний ефект основних і додаткових тренувальних занять в 1-6 мікроциклах підготовки. Додаткові заняття забезпечували стимулюючий вплив протягом досліджень. Високий показник тренувального імпульсу, який досягнутий у додаткових заняттях, забезпечує необхідний сумарний ефект навантаження.

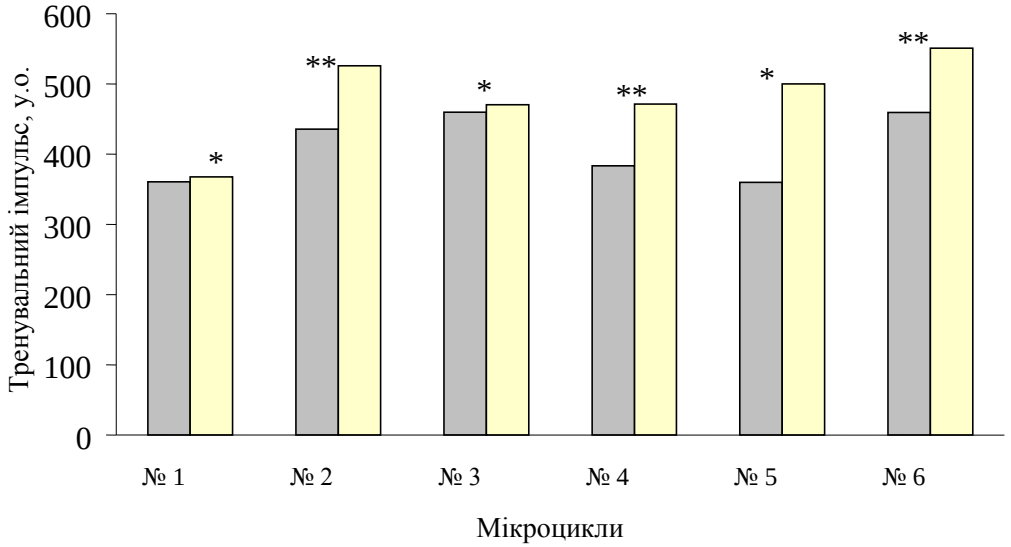

Рис. 1. Сумарні ефекти основних і додаткових тренувальних занять в 1-6 мікроциклах підготовки футболістів:

– додаткові тренувальні заняття;

– основні тренувальні заняття;

* – основні заняття при активізації функціонального забезпечення рухової активності під впливом навантаження додаткових тренувальних занять;

** – основні заняття при наростаючому стомленні під впливом навантаження додаткових тренувальних занять

Динамічний характер змін тренувального імпульсу протягом експериментального періоду підготовки, збільшення реакції організму на спрямовані впливу свідчить про те, що підбір комплексів тренувальних занять на підставі оптимізації поєднаного впливу зовнішніх і внутрішніх параметрів навантаження дозволяє сформувати систему впливів, що спрямовану на вдосконалення техніко-тактичних дій кваліфікованих футболістів з урахуванням показників спеціальної фізичної підготовленості. Експериментальна перевірка програми показала її ефективність у процесі підготовки спортсменів на етапі безпосередньої підготовки до змагань.

ВИСНОВОК. Представлена методика, що спрямована на розробку комплексів основних і додаткових тренувальних занять у підвідних і змагальних мікроциклах, для вдосконалення техніко-тактичної підготовленості з урахуванням показників спеціальної фізичної підготовленості, дозволяє сформувати адекватну систему впливів комплексного характеру з метою підвищення ефективності змагальної діяльності футболістів.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК у даному напрямку ґрунтуються на розробці високоспеціалізованих засобів, методів і технологій вдосконалення техніко-тактичних дій футболістів різної кваліфікації та амплуа з урахуванням показників спеціальної фізичної підготовленості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Губа В.П. Стратегия и системность как основное условие эффективной подготовки спортсменов: (на примере подготовки к чемпионату мира по футболу-2018) / В.П. Губа // Теория и практика физической культуры: тренер: журнал в журнале. – 2012. – № 2. – С. 42-45.

2. Карпа І. Особливості виконання техніко-тактичних дій кваліфікованими футболістами в зонах ігрового поля / І. Карпа // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2013. – № 1 (11). – С. 61-66.

3. Костюкевич В. М. Теоретичні та методичні основи моделювання тренувального процесу спортсменів ігрових видів спорту: дис. … докт. наук з ФВіС: спец. 24.00.01 / В.М. Костюкевич. – К.: 2012. – 560 с.

4. Николаенко В.В. Многолетняя подготовка юных футболистов: путь к успеху: [учебно-методическое пособие] / В.В. Николаенко, В.Н. Шамардин. – К.: Саммит-книга, 2015. – 360 с.

5. Платонов В.Н. Периодизация спортивной тренировки. Общая теория и ее практическое применение / В.Н.

Платонов. – К.: Олимпийская литература, 2013. – 624 с.

6. Badiru D. The Physics of Soccer: Using Math and Science to Improve Your Game / Deji Badiru. – Lexington. – 2010. – 296 p.

7. Cuenca L. Análisis de los goles marcados durante la Eurocopa de Polonia y Ucrania en 2012 / L. Cuenca, J. Cervera //Educación Física y Deportes. – 2012. – V. 17. – P.174.

8. Klößner S. Odd odds: The UEFA Champions League Round of 16 draw / S.Klößner, M. Becker // Journal of Quantitative analysis in sports. – 2013. – V.9: issue 3. – P. 249-270.

9. Matkovich M. Elite soccer drills: 82 advanced drills for individual and team play / M.Matkovich, J.Davis. – USA, Human Kinetics Publishers. – 2009. – 184 p.

10. Oberstone J. Comparing Team Performance of the English Premier League, Serie A, and La Liga for the 2008-2009 Season / J. Oberstone // Journal of Quantitative Analysis in Sports. – 2011. – V. 7: issue 1. – P. 1-18.

УДК 378.016 : 338.48

Дудорова Л.Ю.
Киевский национальный университет технологий и дизайна
г. Киев

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ-ОРГАНИЗАТОРОВ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ТУРИЗМА

В структуре педагогической науки выделилось такое направление, как педагогика туризма – наука о законах образования и воспитания личности средствами туризма. Под образовательным видом туризма понимают познавательные туры, ориентированные на становление и развитие компетенций какого-либо образовательного уровня подготовки. Организатор туристско-образовательной деятельности должен обладать профильно-специализированной туристско-образовательной компетентностью, которая являет собой способность эффективно применять туристско-образовательную технологию на практике через проектирование, конструирование и внедрение туристско-образовательного маршрута.

Ключевые слова: *компетентностный подход, педагогика туризма, образовательный туризм, технология, туристско-образовательная компетентность.*

Дудорова Л.Ю. Методологічні підходи підготовки студентів-організаторів освітнього туризму. *У структурі педагогічної науки виокремився такий напрямок, як педагогіка туризму – наука про закони освіти і виховання особистості засобами туризму. Під освітнім видом туризму розуміють пізнавальні тури, що орієнтовані на становлення і розвиток компетенцій будь-якого освітнього рівня підготовки. Організатор туристсько-освітньої діяльності повинен володіти профільно-спеціалізованою туристсько-освітньою компетентністю, що є здібністю ефективно застосовувати туристсько-освітню технологію на практиці через проектування, конструювання і впровадження туристсько-освітнього маршруту.*

Ключові слова*: компетентнісний підхід, педагогіка туризму, освітній туризм, технологія, туристсько-освітня компетентність.*

Dudorova L.J. Methodological approaches training students of organizers educational tourism. *In the structure of pedagogy stood out such a direction as tourism pedagogy – the science of law education and upbringing of the individual by means of tourism. Under the guise of educational tourism understand sightseeing tours focused on the formation and development of the scope of any educational level training. The organizer of tourist and educational activities must have a profile-specialized tourist and educational competence, which is an ability to effectively apply the tourist and educational technology in practice through the design, construction and implementation of tourist and educational route.*

The training program for students specializing in the field of educational tourism, must be built in accordance with new socio-economic conditions and taking into account the specificity of the subject and the product of labor in education and tourism activities. It is in response to the demand of tourist and educational market, which guarantees employment for future graduates.

The basis of the development of educational tourism program organizer was laid competence approach. He not only identified a list of competencies, the formation of which is possible subject to the successful development of a student of the educational programs, but also help build methodical system of training of students – the future organizers of educational tourism, including the competence-based approach is the main procedure in evaluating the quality of student development program.

Key words: *competence approach, education tourism, educational tourism, technology, tourist and educational competence.*

Постановка проблемы. Отечественное образование находится в поиске новых ценностей, идей и содержания, что требует внедрения новых подходов к разработке образовательных стандартов, учебных планов и программ, а также принципов организации образовательного процесса [2; 3; 7].

Согласно новому законодательству Украины туризм провозглашается одним из приоритетных направлений развития экономики и культуры, что создает условия для туристической деятельности и значительно повышает место и роль туризма в жизни общества [Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» (№1282-IУ від 18.11.2003), стаття 4].

Активное развитие образовательного туризма в Украине и мире определяет необходимость профессиональной